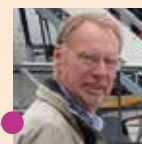

- pagina 6 - Zingen voor Vrede aan de Dobbe
- pagina 7 - Passiestuk 'De zeven kruiswoorden'
- pagina 8 - Discipel in Gods Koninkrijk

Kerk in Zoetermeer

Uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer

9e jaargang | nummer 4 | april 2025

LEVENDE HOOP • 'Vanuit de opstanding van Christus kan er een nieuwe, reinigende wind door onze wereld waaien. Zelfs als er maar een paar mensen zouden zijn die dit zouden geloven en zich hierdoor zouden laten leiden met alles wat ze hier op aarde doen, er zou veel veranderen. Want leven vanuit de opstanding, dat is Pasen!'

Uit een brief van Dietrich Bonhoeffer aan zijn vriend Eberhard Bethge, 17 maart 1944

Je kunt het je bijna niet indenken: voor rechts-nationalistisch Amerika is Dietrich Bonhoeffer een held. Tot afgrijzen van zijn nazaten zijn aanhangers van Trump aan de haal gegaan met zijn gedachtegoed. In het Republikeinse visiedocument 'Project 2025' wordt een citaat van Bonhoeffer gebruikt als argument om de grenzen te sluiten en migranten te weren.

Maar één ding lijkt zeker: Bonhoeffer zal nooit het uithangbord geweest zijn van een Bokito-wereldorde die met geroffel op de borst voor zijn eigen belang gaat ten koste van minderheden. Integendeel: hij zou in opstand gekomen zijn en een reinigende wind hebben laten waaien.

Geground in overgave

Dit jaar is het tachtig jaar geleden dat Bonhoeffer werd opgehangen vanwege zijn verzet tegen Hitler. Een titel van zijn biografie luidt: *Christen en dwarsligger*. En dwarsligger was hij. Maar hij lag niet dwars om dwars te liggen, hij was een dwarsligger omdat hij een navolger van Jezus Christus was. Zijn verzet was gegrond in zijn overgave aan God. Zeer passend ook dat de bundel met brieven die hij schreef vanuit de gevangenis de titel draagt: *Verzet en overgave*.

Troostend en bevrijdend

Als je Bonhoeffer leest, kom je twee kanten tegen. Diepzinnige theologische gedachten, maar ook toegankelijke gebeden en gedichten die gekleurd zijn door een sterk persoonlijk geloof. Tot op de dag van vandaag vinden mensen daar troost in.

Dietrich Bonhoeffer (1906-1945) was een invloedrijke Duitse theoloog, predikant en verzetsstrijder. Hij speelde een prominente rol binnen de *Bekennende Kirche* ('Belijdende Kerk'), die opkwam tegen de compromissen van de gevestigde kerk ten aanzien van het nazi-regime. Hij raakte betrokken bij verzetsactiviteiten en een samenzwering om Adolf Hitler te doden. Zijn geschriften, zoals *Navolging* en *Verzet en overgave*, hebben blijvende invloed gehad op de christelijke ethiek en theologie. Vanaf 1943 werd hij gevangen gehouden en in 1945 werd hij opgehangen, waarmee hij een blijvend symbool werd van geloof, moed en het verzet tegen onrecht. Zijn leven en werk inspireren nog altijd velen.

! Zie ook pagina 3 Zomerschool Bonhoeffer

Jeltje Hoogenkamp, 'Goede machten', 2020 (bij het gelijknamige gedicht van Dietrich Bonhoeffer)

Dwarsliggen, levend vanuit de opstanding

Bonhoeffer is in de eerste jaren van zijn leven een cultuurchristen. Zijn familie doet mee met de kerk, zonder dat het geloof al te veel betekenis heeft. Tijdens zijn verblijf in de Verenigde Staten begin jaren dertig verandert dat. Hij maakt een soort bekering mee. Eerlijk schrijft hij erover:

'Het is heel erg dit te moeten zeggen. Ik had al vaak gepreekt ... – maar ik was nog geen christen geworden; ik was mijn eigen heer. Ik weet dat ik destijds uit de zaak van Jezus Christus voordeel heb getrokken voor mijzelf ... Ik bid God dat dit nooit weer zal gebeuren. Ik had ook nog heel weinig gebeden. Ik had het ondanks alle eenzaamheid goed met mijzelf getroffen. De Bijbel heeft mij hieruit bevrijd, in het bijzonder de Bergrede. Sindsdien is alles anders geworden.'

Geloof in God en verzet tegen onrechtvaardigheid

Daar in Amerika raakt hij bevriend met Frank Fisher, die van Afro-Amerikaanse afkomst is. Met hem bezoekt hij kerkdiensten van 'zwarte kerken'. Hij is diep onder indruk van het levendige geloof en is enthousiast over de gospelmuziek. Ook ziet hij met eigen ogen dat zijn gekleurde vrienden slachtoffer zijn van discriminatie. Het zal hem voor eens en altijd gevoelig maken voor iedere vorm van racisme. Het verblijf in de VS vormt Bonhoeffer: geloof in God en verzet tegen onrechtvaardigheid zijn niet meer los van elkaar te denken.

Kerk en de nazi's

Als in 1933 Hitler aan de macht komt is het de vraag hoe de kerk

op zijn ideologie gaat regeren. Tot ontzetting van Bonhoeffer zijn veel christenen blind voor de gevaren van het nationaal-socialisme. Bij kerkelijke verkiezingen behaalt de 'geloofsbeweging' van *Deutsche Christen* een meerderheid in de synode. Deze 'Duitse Christenen' vinden dat de nationaalsocialistische ideologie naadloos aansluit op de Bijbelse boodschap. Dat betekent dat het 'Führerprincipe', de rassenleer en het antisemitisme breed in de kerk omarmd worden. Het leidt tot een afsplitsing. De *Bekennende Kirche* ('Belijdende Kerk') ontstaat en Bonhoeffer is één van de voormannen. Deze kerk formuleert als belijdenis:

'We zijn alleen gehoorzaam aan Jezus Christus. Aan niets of niemand anders.'

In 1937 schrijft Bonhoeffer zijn bekende boek *Navolging*. Daarin maakt hij een onderscheid tussen 'goedkope genade' en 'kostbare genade'. Goedkope genade is het idee dat je simpelweg door alleen te geloven vergeven wordt, ook als je niet echt probeert te leven zoals Jezus. Kostbare genade daarentegen, waarvoor Jezus zijn leven gaf, roept op tot actief volgen van Hem. Bonhoeffer vat het samen:

'Alleen de gehoorzame gelooft en alleen de gelovige gehoorzaamt.' Zijn eigen leven – waarin hij opkwam voor het vervolgte Joodse volk en zich tegen Hitler verzette – toont dit geloof, waarvoor hij uiteindelijk met zijn leven betaalde. Voor hem betekent geloven niet alleen een innerlijke overtuiging, maar een leven waarin je het voorbeeld van Jezus navolgt. Je neemt deel in zijn lijden, zijn kruis en uiteindelijk zijn opstanding.

Kantelende tijden

We zijn tachtig jaar verder. Naar mijn idee kantelen de tijden. Vrede en stabiliteit spreken niet meer vanzelf. Ook de democratische rechtstaat die rekening houdt met minderheden staat onder druk. 'Eigen volk eerst' rukt ook hier op. De parallellen met de jaren dertig dringen zich op. Bonhoeffer maakt mij alert. Wat staat ons te doen als christenen? Is de tijd gekomen om levend vanuit de opstanding dwars te liggen?

Het is 8 april 1945, de zondag na Pasen. Bonhoeffer preekt voor zijn medegevangenen over 'Geloofd zij God, die ons naar Zijn grote barmhartigheid heeft doen wedergeboren worden tot een levende hoop' (1 Petrus 1:3). Wanneer de dienst is afgelopen klinkt: 'Gevangene Bonhoeffer, gereedmaken en meekomen!' Hij moet op transport naar Flossenburg. Daar wordt hij op 9 april samen met vijf anderen bij zonsopgang opgehangen. Vlak daarvoor moet hij gezegd hebben: *'Dit is het eind, voor mij het begin van het leven.'* Pasen is leven vanuit de opstanding.

• ds. Jan van der Wolf
PREDIKANT IN ZOETERMEER-ZUID

LEZERSVRAAG

En jij?

Wat zijn voor
jou tekenen
van hoop?

Reacties welkom!
redactie@kerkinzoetermeer.nl

Met betrokkenheid en respect wordt alles tot in detail geregeld

Teewu
UITVAARTVERZORGING
Hoekeindseweg 61
Bleiswijk
www.teewuuitvaartverzorging.nl

Dag en nacht bereikbaar
079 - 342 60 70

Hospice Elim.
Ondersteuning in de laatste levensfase, ook bij u thuis.

079 8200881
www.hospice-elim.nl

 Hospice - Elim
MOERKAPPELLE

**ZEKER VAN VAKWERK
ZEKER VAN DORP**

Van Dorp – uw technisch dienstverlener

Van Dorp is specialist in technisch beheer van bestaand vastgoed. Wij nemen u het hele proces uit handen en denken met u mee hoe u uw pand optimaal kunt inzetten en verduurzamen.

Als familiebedrijf hebben wij betrokken medewerkers met passie voor techniek. Met vakkennis en persoonlijke aandacht realiseert Van Dorp duurzame oplossingen. U bent verzekerd van een gezonde leef- en werkomgeving. Dankzij onze landelijke overkoepeling en regionale aanwezigheid zijn wij altijd dichtbij. Neem contact met ons op via (079) 368 76 87 voor vrijblijvend advies.

vandorp.eu

VAN DORP
VOOR MORGEN

PATERNOTTE UITVAARTZORG

„Als u afscheid moet nemen, dan wilt u dat natuurlijk zo goed mogelijk doen”.

079 - 303 22 03
24 uur per dag bereikbaar

Koraalrood 153, 2718 SB Zoetermeer
www.paternotteuitvaart.nl
info@paternotteuitvaart.nl

 ichthus boekhandel
bijbels boeken muziek

Dorpsstraat 74 / 2712 AM Zoetermeer / 079-3162081
WWW.ICHTHUSBOEKHANDEL.NL

PHOTO'S
by *Leonie*

info@photosbyleonie.nl
06-526 300 48
www.photosbyleonie.nl

Zoekt u iemand die uw administratie kan doen, maar kunt u deze niet in dienst nemen?

Hebt u iets te veel financiële administratie omhanden?

Vindt u uw administratie eigenlijk vervelend en tijdrovend werk?

Van der Kruk Consultancy
DÉ OPLOSSING VOOR UW ADMINISTRATIE

Ing. Nettie van der Kruk
T (06) 371 55 371
E contact@vanderkrukconsultancy.nl
I www.vanderkrukconsultancy.nl

 **HERBERG
OUDE KERK
ZOETERMEER**

klassieke concerten en zaalverhuur

Dorpsstraat 59, 2712 AD Zoetermeer
E info@herbergoudekerk.nl M 06 8351 0287
WWW.HERBERGOUDEKERK.NL

**Uw huis,
een plek van
rust en harmonie**

Professioneel interieuradvies met oog voor sfeer en functionaliteit.

MNKR
INTERIEUR ONTWERP

Eline Monker
06-3644 0884 | eline@mnkr.nl
WWW.MNKR.NL

Schoonheidssalon Azora
natuurlijke schoonheid

- Schoonheidsbehandelingen
- Duo behandelingen
- (Diabetisch) pedicure
- Carboxy Therapie
- Microneedling
- Diverse huidverbeterende behandelingen

Balthasarschans 9
2728 EP Zoetermeer

079 341 43 05
info@salonazora.nl
www.salonazora.nl

Aangesloten bij
de huidprofessional

ProVOET
Specialist in voetverzorging en pedicure

Kleinschalige onderneming met persoonlijke zorg en aandacht

24 uur per dag bereikbaar

Ongeacht uw verzekering

Van Dongen
Uitvaartzorg met karakter

Bel na overlijden
079 - 343 43 03
wij zijn 24 uur per dag bereikbaar!

Van Dongen
UitvaartZorg & UitvaartCentrum
Bredewater 20a, 2715 CA Zoetermeer
079 - 343 43 03 • www.vduz.nl

Gebroeders Huurman
een vertrouwde naam voor al uw bouw wensen

 Huurman
Bouwbedrijf | Gebroeders

100 jaar vakmanschap en deskundigheid in nieuwbouw, verbouw, onderhoud en renovatie.

www.gebrhuurman.nl

 Kwaliteit Zekerheid Service Garantie

MONDIAL MOVERS
Verhuisbedrijf Henneken

Professionele verhuizers van huis uit.

- Particuliere verhuizingen
- Kantoor- en bedrijfsverhuizingen
- Nationale- en internationale verhuizingen • Verhuishwinkel
- Verwarmde en beveiligde inboedel-/archiefopslag

Goudstraat 51
2718 RD Zoetermeer
Telefoon: +31 (0)79-361 13 68

E-mail: info@henneken.nl
Internet: www.henneken.nl

 ERKENDE VERHUIZERS

ZORG VERHUIZER
van 1981 tot 2013

Redactie.AMG

 JOURNALISTIEK BUREAU
voor tekst, beeld- en eindredactie

A.M. van der Giessen-van Velzen | Starrebos 57, 2716 JV Zoetermeer
(079) 3 522 519 | Redactie.AMG@online.nl

ONDER WOORDEN

Lied van de opvarenden

Wij zijn een speelbal van de golven en roepen onze goden aan. Wij worden door de zee verzwolgen, ons schip zal in haar muil vergaan.

Wie durft zich nu nog schuil te houden, door zelfbedrog in slaap gesust, door ongepast en blind vertrouwen, zich van geen kwaad of straf bewust?

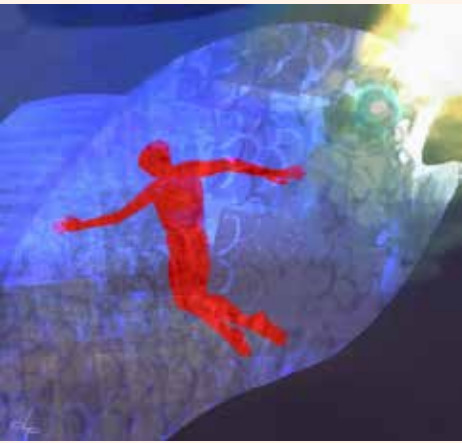
Wie spreekt verlossend een voor allen een laatste en beslissend woord? Wie is bereid om diep te vallen? Wie roept: werp mij maar overboord?

Hij die zich schuilhield, laat zich vallen. Hij weet zich schuldig, stelt zich borg als een van ons, als een voor allen. Ons leven is zijn hoogste zorg.

René van Loenen, liedtekst bij gedicht 'Jona' van Dietrich Bonhoeffer, melodie: Liedboek 850

Dietrich Bonhoeffer schrijft zijn gedichten in de tweede helft van 1944, wanneer hij in de Berlijnse Tegel-gevangenis verblijft. Met de brieven aan zijn vriend Eberhard Bethge en zijn verloofde Maria von Wedemeyer worden ook zijn gedichten naar buiten gesmokkeld. Zijn 'pogingen tot dichten', zoals hij zijn dichtwerk noemt, laten zien in welke slechte omstandigheden Bonhoeffer verkeert. Hij worstelt met depressies en zoekt innerlijke kracht. Hij probeert ook in gevangenis het goede te doen en steunt met zijn rust en het schrijven van gebeden zijn lotgenoten. In het gedicht 'Jona' vergelijkt hij hun benarde situatie met die van de opvarenden in de boot. De goden worden aangeroepen en Jona neemt de schuld op zich, zodat 'de zee weer stil wordt'. Het gedicht 'Jona' is bedoeld om te lezen. René van Loenen heeft er een liedversie van gemaakt met als melodie Lied 850 uit het Liedboek. In dit lied ligt het perspectief bij de opvarenden. Het lijkt of Jona messiaanse trekken krijgt in de ogen van de opvarenden, die Bonhoeffer 'vromen' noemt. Roept Dietrich Bonhoeffer ons op het goede te doen?

Hanneke Lam
KIZ-REDACTEUR

Beatrice de Graaf is historica en terrorismedeskundige. Zij sprak op 24 december 2024 in de 53ste Huizingalezing over 'Wij zijn de tijden'. Sinds 1972 wordt jaarlijks in december de Huizingalezing georganiseerd in Leiden. De naam is een eerbetoon aan historicus en cultuurfilosoof Johan Huizinga (1872-1945).

Foto: David van Dam

CRISES TE LIJF

THEMA

Hoopvol, met een zacht hart

TEGENGELUID • Crises vliegen ons om de oren. Klimaatverandering, Oekraïne-oorlog, cyberdreiging ... hoe hiermee om te gaan? Beatrice de Graaf, hoogleraar geschiedenis te Utrecht, is als crisis-expert geregeld te gast in de media. Opvallend genoeg gaat zij voor haar analyses ook te rade bij de christelijke traditie, zoals bij Augustinus.

De ondergang nabij?

De beroemde kerkvader Augustinus was bisschop in Noord-Afrika toen het Romeinse Rijk ten prooi was aan crises. In 410 werd Rome zelfs geplunderd door barbaren. Een schok, vergelijkbaar met 9/11 nu. Augustinus troostte zijn gemeente in preken en schreef een diepgaande studie: *De Stad Gods*. De ondergang van Rome's wereldrijk betekent voor een christen niet het einde van de wereld, zegt hij. Een gelovige is burger van twee werelden: van het aardse rijk, én van de Stad Gods, waar Christus regeert. Absolute veiligheid is in deze wereld onbereikbaar en de toekomst is verborgen. Maar ze is wel in Gods handen – dat is zeker.

Augustinus en het kwaad

Augustinus leert ook, dat het kwaad niet alleen van buiten komt: het is in ons geworteld. Om dat uit te leggen, ontwikkelde hij zijn leer van de erfzonde. Het kwaad van buitenaf moet bestreden worden, daarvoor is de wereldlijke overheid. Maar de grootste strijd is die tegen het kwaad in onszelf. Streven naar absolute veiligheid, zoals tegenwoordig met algoritmes, drones en andere technologie is in dat licht een onbereikbaar, maar ook heilloos ideaal, dat zelfs kan leiden tot onderdrukking.

Het monster Kakos

Augustinus verhaalt in zijn boek ook over een mensenverslindend monster Kakos dat met niemand vrede wil sluiten. Rome is zelf zo'n monster, zegt hij: een staat gevestigd op moord en doodslag die aan corruptie en onrecht ten onder gaat. Het weigert vrede na te streven. De val van Rome is dus geen noodlot, maar een (verkeerde) keuze. Wij zijn niet willoos onderworpen aan de kwade tijden – wij zijn de tijden. De tijden worden bepaald door onze eigen houding tegenover crisis en dreiging.

Zingevingverhalen

De Graaf pleit voor zingevingverhalen, zoals Augustinus ook vertelde: voorbeelden die het vertrouwen voeden in waarden die je niet kunt bewijzen, maar waaraan je toch vasthoudt, zelfs bij tegenslag en tegenbewijs. Dat is niet exclusief christelijk, en ook niet naïef of irrationeel. De Graaf zoekt ook wetenschappelijke onderbouwing voor deze benadering. Augustinus bracht zingevingverhalen in zijn preken en zijn boeken. De Graaf brengt naast haar wetenschappelijke werk hoopgevend verhalen aan een breed publiek, zoals in haar theatershows over crises in de negentiende eeuw.

'Amor mundi' als grondhouding

Zulke verhalen draaien nooit om het recht van de sterkste of het gelijk van de eigen groep. De grondhouding is juist *amor mundi*: liefde voor de wereld. De Graaf herinnert aan een uitspraak van Auschwitz-overlevende Jules Schelvis: 'Ik heb

vertrouwen in de mensheid gehouden.' Liefde is één van de zeven klassieke deugden, naast wijsheid, dapperheid, rechtvaardigheid, beheersing, geloof en hoop. Zij bieden weerstand tegen ondeugden: wraakzucht, woede en vijanddenken, die verleiden tot het rondpompen van complottheorieën of cynisme over een verloren toekomst. De grondhouding is hier ondeugdelijk: zwart-wit, zonder oog voor eigen tekort, liefdeloos. De Graaf citeert liever cineaste Natascha van Weezel: 'Houd je hart zacht.'

Handelingsperspectief nodig

'Hoop blijven bieden. Dat is mijn drijfveer bij alles wat ik doe.' Dit zegt Beatrice de Graaf over haar werk in het interview dat achter haar Huizinga-lezing is afgedrukt. 'Tijdens een crisis wordt het spannend, want dan hebben mensen ineens veel meer ruimte om te handelen en dan maakt het echt uit wat je doet.' Zij noemt dit het bieden van een handelingsperspectief, om in je eigen omgeving te doen wat nodig is. 'In crisistijd niet boos worden, geen overtrokken verwijten maken aan de overheid of een beschuldigende vinger uitsteken. Je moet ook zelf iets willen oplossen, er willen zijn voor een ander.'

Inspirerende woorden in een eneroverende tijd!

Bronnen: Beatrice de Graaf, 'Heilige strijd. Het verlangen naar veiligheid en het einde van het kwaad' (2017) en 'Wij zijn de tijden. Geschiedenis in crisistijd' (2025).

Theo Poot
KIZ-MEDEWERKER

VAN DE REDACTIE

Opstaan

We begonnen deze jaargang van *Kerk in Zoetermeer* met een themakrant over 'Op je knieën'. Nu is het tijd om op te staan.

'Ga rechtstaan', zeggen de Vlamingen. In de rooms-katholieke liturgie heet het ook zo: opstaan voor God, opstaan met God. Je komt overeind, gaat staan met rechte rug, staat pal voor wat je gelooft.

In de tijd naar zijn kruisiging en sterven toe valt Jezus geregeld op zijn knieën: om te bidden, te danken, te smeken, pijn en bloed uit te zweten. Maar daarin komt een keer. Jezus staat op uit het graf waarin Hij gelegd was en dat doet Hij met macht. Overtuigend. De aarde beeft en soldaten sidderen.

Vervolgens lees je in de Bijbel steeds dat Hij 'staat'. Recht op zijn voeten en zichtbaar, wanneer Hij bedroefde vrouwen ontmoet, wanneer Hij binnenkomt in de kring van vreesachtige leerlingen, wanneer Hij twijfelaars de wonden in zijn handen en in zijn zij laat zien.

De beweging zet zich door, volgelingen kunnen niet blijven zitten en het nieuws niet voor zich houden. De boodschap van hoop en liefde moet verteld worden. Van Christus' overwinning op dood en kwade machten, op manipulators en verleiders, moet getuigd worden.

Het Latijnse woord voor 'getuigen' is 'testari'. Je herkent het in 'testament' en ook in 'protest' en 'protestant'. Dat is dan in combinatie met 'pro', dat staat voor 'voor' en 'voort'. Een protestant is dus iemand die niet tegen maar voor is! Iemand die uitkomt voor zijn mening en daarvan publiekelijk getuigt. Iemand die niet opstaat tegen, maar opkomt voor.

Zo wil ik wel protestant zijn, en het hoopvolle geluid van Pasen aan iedereen laten horen.

Marieke (A.M.) van der Giessen-van Velzen
HOOFD/EINDREDACTIE

AANRADERS

'Dit is het uur van trouw'
Gedichten en gebeden uit de gevangenis, van theoloog Bonhoeffer. Over grote menselijke keuzes in verwarrende tijden. Met schilderijen, liederen en een korte biografie. € 19,95 / met cd: € 24,99, Buyten & Schipperheyn Motief / De Roos van Culemborg, 2019

Film over Bonhoeffer
Het waargebeurde verhaal van een man die zijn geloof en lot op het spel zet in een dodelijke missie om het kwaad te stoppen. Zal zijn overgang van predikant naar verzetsstrijder de loop van de geschiedenis veranderen, of zal het hem alles kosten? Vanaf 17 april Wallesoverfilm.nl/nieuws

Zomerschool Bonhoeffer
Na de Leerhuizen dit voorjaar komt er ook een Zomerschool over leven, gedichten en gebeden van Dietrich Bonhoeffer: dinsdagmiddag 22, 29 juli en 5 augustus en donderdagavond 14, 21, 28 augustus, De Regenboog in samenwerking met Het Lichtbaken. Informatie en aanmelden Ejtvanderwolf@gmail.com

Jongeren en sociale media
Veel jongeren ervaren onzekerheid, eenzaamheid en krijgen fysieke problemen. Hoe beïnvloeden sociale media het (geloofs) leven van jongeren? Expertmeeting voor jeugdamtsdragers op 4 juni van 18.30-22.00 uur in Bilthoven. Gratis, aanmelden Ehgjb.nl/expertmeeting

De weg van de vrede
Wat is het verhaal van het christendom? En hoe vertel je het goede nieuws aan je vrienden of collega's? Inspiratiemiddag over *De weg van de vrede* van Stefan Paas, met sprekers als David Boogerd en Bettelies Westerbeek. 9 mei in Utrecht, aanmelden voor 1 mei Wtu.nl/agenda/inspiratiemiddag

Zorgpodcast 'Aandacht'
Hoe ga je met het lijden om? Waar kun je dankbaar voor zijn als het donker is om je heen? Waar zie jij sporen van God? Christelijke zorgmedewerkers vertellen hoe zij zich door de Bijbel laten inspireren in wat zij meemaken op de werkvloer. Nu ook als boek, met meditatieve teksten en gespreksvragen. Spotify of Google Podcasts / uitgeverij Vuurbaak e.a., € 15

KERKDIENTSTEN IN APRIL

Bezoek voor actuele informatie over kerkdiensten en activiteiten de websites van de wijkgemeenten, de website **PGZOETERMEER.NL** en onze website **KERKINZOETERMEER.NL**

PROTESTANTSE GEMEENTE ZOETERMEER	zondag 6 april <i>Judica - Verschaf mij recht</i>	zondag 13 april <i>Palmzondag</i>	Witte Donderdag 17 april	Goede Vrijdag 18 april	Stille Zaterdag 19 april	zondag 20 april <i>Pasen - Resurrexi - Ik ben opgestaan</i>	zondag 27 april <i>Quasi modo geniti - Als pasgeboren kinderen</i>	zondag 4 mei <i>Misericordia Domini - Heer, ontferm U</i>
 WIJKGEMEENTE OUDE KERK Oude Kerk Dorpsstraat 59, 2712 AD T (079) 316 39 09 W oudekerkgemeente.nl	🕒 10.00 uur dr. H.J. Prosman Nieuwkoop	🕒 10.00 uur ds. P.H. Zaadstra Kockengen 🕒 18.30 uur ds. E. Westrik Boskoop <i>Avondmuziek met Oude Kerk Ensemble</i>		🕒 18.30 uur mw.ds. M. Stougie-de Wit Berkel en Rodenrijs <i>Heilig Avondmaal</i>		🕒 09.45 uur ds. C.G. Graafland Gouda	🕒 10.00 uur ds. A.D.L. Terlouw Boskoop	🕒 10.00 uur ds. G.A. van de Weerd Geertruidenberg
 WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID De Regenboog Nathaliegang 263, 2719 CR T (079) 362 87 03 • W pwzz.nl	🕒 10.00 uur ds. D.A.J. Sonneveld Rivierenland-Oost	🕒 10.00 uur ds. J.T. van der Wolf 🕒 10.00 uur ds. E. van der Wolf-Kox <i>Pesachmaaltijd met kinderen</i>	🕒 19.00 uur ds. E. van der Wolf-Kox <i>Maaltijd van de Heer m.m.v. Cantorij</i>	🕒 19.00 uur ds. J.T. van der Wolf en dhr. M. Vermeulen Zoetermeer <i>Oecumenische viering m.m.v. Oase Quintet</i>	🕒 21.30 uur ds. J.T. van der Wolf	🕒 09.45 uur ds. J.T. en ds. E. van der Wolf-Kox <i>m.m.v. koor Anaviem</i>	🕒 10.00 uur ds. P. Wattèl Oegstgeest	🕒 10.00 uur ds. A. Mooi Hoogmade
 WIJKGEMEENTE OOSTERKERK Oosterkerk Oosterheemplein 320, 2721 ND T (079) 593 78 08 • W oosterkerkzm.nl	🕒 10.00 uur ds. D.M. van de Linde Rotterdam 🕒 17.00 uur ds. P. Baas	🕒 10.00 uur ds. P. Baas 🕒 17.00 uur Theo Vreugdenhil Nieuwegein <i>Hart4U-dienst</i> 🕒 19.30 uur ds. P. Baas en Johan van Oeveren <i>‘De zeven kruiswoorden van Jezus’ m.m.v. Christelijk Mannen Ensemble</i>	🕒 19.30 uur ds. P. Baas <i>Viering Heilig Avondmaal</i>	🕒 10.00 uur <i>Gezinsdienst voor kinderen en jonge tieners</i> 🕒 19.30 uur ds. P. Baas	🕒 20.00 uur <i>Doop-gedachtenis</i>	🕒 10.00 uur ds. P. Baas 🕒 17.00 uur ds. Joh. Visser Amsterdam	🕒 10.00 uur ds. R. de Ronde Willige Langerak 🕒 17.00 uur ds. M. Verheuve! Berkenwoude	🕒 10.00 uur ds. A. Hamstra Bergen op Zoom 🕒 17.00 uur ds. M. Zeeman Waddinxveen
 PERRON OOSTERHEEM Oosterkerk (bovenzaal) W perronoosterheem.nl	🕒 10.00 uur Pieter-Jan Rodenburg	🕒 10.00 uur <i>samen met Oosterkerk</i>				🕒 10.00 uur Ton Spek	🕒 10.00 uur Frans van Dam	🕒 10.00 uur Willem van Rumpit
 WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD Ichthuskerk Parkdreef 258, 2724 EZ T (079) 341 36 20 • W pwzn.nl	🕒 10.00 uur ds. E. Dibbets-van der Roest <i>m.m.v. leden ICSVG-Bijbelclub</i> 🕒 12.00 uur mw. P. van der Boom-Aantjes <i>Chagallviering</i>	🕒 10.00 uur kw.mw. A. Lodder	🕒 19.30 uur ds. E. Dibbets-van der Roest <i>Viering Maaltijd van de Heer</i>	🕒 19.30 uur ds. E. Dibbets-van der Roest	🕒 22.00 uur ds. E. Dibbets-van der Roest	🕒 10.00 uur kw.mw. A. Lodder	🕒 10.00 uur kw.mw. A. Lodder <i>m.m.v. tolk gebarentaal</i>	🕒 10.00 uur ds. E. Dibbets-van der Roest
 VRIJZINNIGE GEMEENTE Adventskerk • Julianalaan 3, 2712 CB T (079) 316 61 76 • W vcgz.nl		🕒 10.30 uur ds. K. van Klaveren Den Haag	🕒 19.30 uur dhr. T. Vessies <i>Avondmaalsviering</i>			🕒 10.30 uur mw.ds. N. Verburg		
 KERNGEMEENTE DE PELGRIM De Oase • Kerkenbos 8, 2715 RP T 06-2497 5092 • W depelgrimzoetermeer.nl			🕒 22.00 uur <i>Meditatieve viering en korte wake</i>	🕒 15.00 <i>Kruiswegstaties van Ellen Vermeulen</i> 🕒 19.30 uur <i>Kruisviering rondom Lucas-evangelie</i>	🕒 20.00 uur <i>Paaswake</i>	🕒 10.00 uur <i>Paasviering</i> locatie volgt	🕒 19.30 uur <i>Taizéviering</i> Moeder Teresakerk Moeder Teresasingel 100	
 HERVORMDE MORGENSTERGEMEENTE Morgensterkerk Nassaulaan 1, 2712 AT • T (079) 316 23 46 W morgenstergemeente.nl	🕒 10.00 uur ds. A. Schroten Gouda 🕒 18.30 uur ds. J.M. Molenaar	🕒 10.00 uur ds. A. van Hees Apeldoorn 🕒 18.30 uur ds. P. Drost Graz, Oostenrijk		🕒 19.30 uur ds. J.M. Molenaar		🕒 10.00 uur ds. J.M. Molenaar 🕒 18.30 uur ds. P. Vermaat Veenendaal	🕒 10.00 uur ds. W. van Vreeswijk Randwijk 🕒 18.30 uur ds. A. van Vuuren Capelle a/d IJssel	🕒 10.00 uur prop. J.G. Blok 🕒 18.30 uur ds. J.M. Molenaar

COLOFON

Kerk in Zoetermeer is een uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer. Deze krant verschijnt tien keer per jaar.

9e jaargang | nummer 4 | april 2025

Redactie
Jan Blankespoor, Irene de Geus-Haasbroek, Marjolijn van der Haven-Verweij, Hanneke Lam, Willem van Rumpit

Hoofd- en eindredactie
Marieke van der Giessen-van Velzen
E redactie@kerkinzoetermeer.nl
W kerkinzoetermeer.nl

Ontwerp en vormgeving Jessica Monker

Druk Opmeer Drukkerij bv, Den Haag

Medewerkers aan dit nummer
Hans van der Bilt, Annette Doorn, Henk Fons, Jaap Hanekamp, Ronald Karsdorp, Jaap Rodenburg, Christiaan Verschoor, Gert Westmaas, Jan van der Wolf, Renate van Zoelen
Illustraties en foto's: Peter van Holten (strip), Jeltje Hoogenkamp, Bertine Ketelaar, Theo Poot (KidZ en cartoon)
Kerkdiensten en vieringen: Jolande Annema, Rinus van Dorland, Joop de Groot, Jaap Sneep, Baukje Walet, Arco Weening

Kopij mei-junikrant 2025
Kopij en berichten voor de krant voor mei én juni samen van *Kerk in Zoetermeer* graag insturen **woensdag 9 april**. Het Pinksternummer verschijnt in verband met de meivakantie iets later, namelijk op woensdag 7 mei.

Contact bezorging
Buytenwegh/De Levens, Noordhove, Seghwaert, Oosterheem: Bert de Jong • **T** (079) 346 00 54
Rokkeveen: Fam. J.C. Jol • **T** (079) 362 06 03
Meerzicht: dhr. P. v/d Broek • **T** (079) 321 43 91
Dorp, Driemanspolder, Palenstein, Stadshart: Mw. A. Maas • **T** (079) 316 63 73

Wilt u Kerk in Zoetermeer ook ontvangen?
Wilt u ook (vrijwel) maandelijks *Kerk in Zoetermeer* ontvangen? Dat kan! Geef het door via **info@kerkinzoetermeer.nl** of bel de eindredactie: **(079) 3 522 519** Dit kan ook voor losse of extra nummers van een bepaalde editie. *In de meivakantie is het Kerkelijk Bureau dicht van 18 april t/m 5 mei.*

Kerkelijk Bureau
U kunt dinsdag en vrijdag van **9.30-11.30 uur** terecht op het Kerkelijk Bureau. Frans Halsstraat 3 2712 JS **T** (079) 316 82 56 / 06-1236 5054
E kerkbureau@pgzoetermeer.nl
W www.pgzoetermeer.nl

Vrijwillige bijdrage
Het richtbedrag voor tien nummers per jaar van *Kerk in Zoetermeer* is € 25. Uw gift voor dit jaar kunt u voor 1 juni overmaken naar **NL15 RABO 0373 7337 04** t.n.v. Protestantse Gemeente Zoetermeer Kerkblad. Hartelijk dank!

MEER DIENSTEN STILLE WEEK EN PASEN

Oude Kerk		
dinsdag 15 april	🕒 18.00	ds. A.A. van den Berg Heinenoord <i>Pesachmaaltijd Kinder- en Jonge Kerk</i>
woensdag 16 april	🕒 19.30	gemeenteleden <i>Vespers Veertigdagentijd</i>
Ichthuskerk		
maandag 14 april	🕒 11.30	ds. E. Dibbets-van der Roest <i>Passie-Paasviering ouderen</i>
14, 15, en 16 april	🕒 19.30	gemeenteleden <i>Vespervieringen</i>
Oosterkerk		
14, 15, 16 en 19 april	🕒 19.30	o.m. met koor Worship
De Pelgrim • De Oase, Kerkenbos 8 • <i>Pelgrimviering</i>		
zaterdag 12 april	🕒 15.30	<i>Doopdienst (let op: viering zondag 13 april vervalt)</i>
Morgensterkerk		
Tweede Paasdag 21 april	🕒 10.00	ds. J.M. Molenaar <i>Zangdienst</i>

CONTACT

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE OUDE KERK
Ambulant predikant ds. Ard van den Berg
Pastoraat Marja van den Boomgaard • **T** 06-2251 2609 • **E** boomma@xs4all.nl
Scriba Ria Kamp • **T** (079) 361 03 18 • **E** scriba@oudekerkgemeente.nl

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID (DE REGENBOOG)
Predikanten ds. Jan en Els van der Wolf-Kox • Parelgrijs 56-58, 2718 NV
T 06-3863 6293 (Jan) • **E** jtvanderwolf@gmail.com
Werkdagen maandag t/m vrijdag
T 06-3863 6292 (Els) • **E** evandervolfkox@gmail.com
Vrije dagen woensdag en zaterdag
Scriba Annemieke Hobers-Nieuwenburg • **T** 06-2233 6695 • **E** scriba@pwzz.nl

HERVORMDE WIJKGEMEENTE OOSTERKERK
Predikant ds. Pieter Baas • Berkelstroom 47, 2721 AG
T 06-8359 9143 • **E** predikantoosterkerk@gmail.com
Vrije dagen dinsdag- en donderdagmiddag, zaterdag
Scriba Marten Heikoop • **T** 06-4033 8226 • **E** scribawijk4@gmail.com
Pastoraal werker Cocky van Dorp • **T** 06-2473 5383 • **E** cdvandorp@hotmail.com

Perron Oosterheem • Oosterheemplein 320, 2721 ND
Contactpersoon André Bos • **T** 06-1398 4223
E andre.bos@festo.com • **W** perronoosterheem.nl

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD (ICHTHUSKERK)
Predikant ds. Erika Dibbets-van der Roest • Toscaschouw 23, 2726 JJ
T 06-2197 6875 • **E** predikant@pwzn.nl • **Vrije dag** donderdag
Jongerenpastor Arianne Lodder • **T** 06-2324 1540
E kerkelijkwerker@pwzn.nl • **Werkdagen** dinsdag t/m donderdag
Geestelijk begeleider Ronald Karsdorp • **T** 06-2260 7030 • **E** r.karsdorp@kpnmail.nl
Scriba (waarnemend) Hanneke Lam • **T** 06-5259 2531 • **E** scriba@pwzn.nl

VRIJZINNIGE GEMEENTE ADVENTSKERK
Voorganger ds. Karl van Klaveren • **T** 06-1104 1992
Secretaris Max Hofman • **E** secretaris@vcgz.nl

De Pelgrim • Kerkenbos 8 (gebouw De Oase), 2715 RP
Pionier Gerda Griffioen • **T** 06-2497 5092 • **E** gerda@depelgrimzoetermeer.nl
W www.depelgrimzoetermeer.nl

HERVORMDE MORGENSTERGEMEENTE
Predikant ds. J.M. Molenaar • Julianalaan 17, 2712 CB
T (079) 316 37 12 • **E** predikant@morgenstergemeente.nl
Scriba Arco Weening • **T** 06-2869 2939 • **E** scriba@morgenstergemeente.nl

OVERIGE DIENSTEN & VIERINGEN

WelThuis Buytenhaghe

dinsdag 8 april 🕒 15.00 uur dhr. E. Leune
Viering Maaltijd van de Heer

Dienst voor doven • Chagallruimte
Ichthuskerk, Parkdreef 258, 2724 EZ

zondag 13 april 🕒 10.00 uur pastor H. Stevens

WelThuis Vivaldi • maandelijks
Brechtzijde 45, 2725 NR

zaterdag 19 april 🕒 10.30 uur
gv.mw. W. van Hengel

De Camee • maandelijks • Camee 22, 2716 RL

donderdag 24 april 🕒 16.00 uur
na afloop koffie, thee en ontmoeting

WEEKSLUITINGEN

WelThuis De Morgenster
Nassaulaan 11, 2712 AT • **T** (079) 316 48 88

vr 4 apr 🕒 15.30 ds. J.M. Molenaar

vr 11 apr 🕒 15.30 dhr. E. Leune

vr 18 apr 🕒 15.30 *Goede Vrijdag*
dhr. P. van Rooijen

vr 25 apr 🕒 15.30 mw. M. van den Boomgaard

vr 2 mei 🕒 15.30 Nicolaasparochie

CONTACT VERTROUWENSPERSONEN

OUDE KERK
Kees Hakkenberg
E vertrouwenspersoon
@oudekerkgemeente.nl

DE REGENBOOG
Hanneke von Meijnenfeldt
T 06-2956 6786
Bram van Strijen • **T** 06-8324 0255
E vertrouwensteam@pwzz.nl

OOSTERKERK
Henriëtte Griffioen
Jaap Rodenburg
T 06-1327 4546
E vertrouwensteam.oosterkerkzm@gmail.com

ICHTHUSKERK
Binie Geut • **T** 079-320 09 06
Tamara Platteel • **T** 06-1091 2189
E vertrouwensteam@pwzn.nl

Zit je ergens mee?
Neem contact op met een van ons.

Ook adverteren?
Bekijk onze advertentietarieven en neem contact op over de mogelijkheden!
E advertenties@kerkinzoetermeer.nl
W kerkinzoetermeer.nl

UITGELICHT

Paasactie op het plein

Op het Oude Kerk-plein is er t/m 21 april de Paasactie 'In de tuin – het leven wint!' Kinderen hebben geplant en gezaaid en aan de voet van het kruis komt een rebus te staan, die iedere voorbijganger uitdaagt. Met QR-code naar een Paas-filmpje. *W oudekerkgemeente.nl*

Wegwijs vanaf 16 jaar

Zondag 6 april en 4 mei, na de middagkerkdienst in Oosterkerk-Morgensterkerk.
E mariëtteblijven@gmail.com

Ichthus-café vanaf 17 jaar

Zondag 6 april, vanaf 19.30 uur in de Ichthuskerk. Op 4 mei vanaf 21.00 uur een voorstelling van Theater na de Dam in het kader van '80 jaar bevrijding'.

Jong & Geloven

Maandag 7 april in de Ichthuskerk, voor jongvolwassenen van ca. 25-35 jaar. *E kerkelijkwerker@pwzn.nl*
T 06-2324 1540

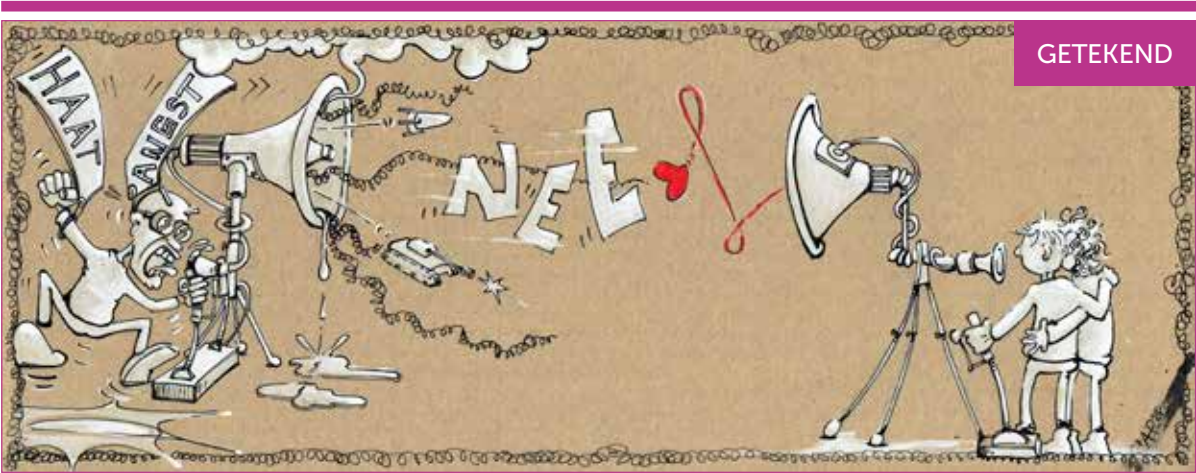
Pesachmaaltijd met kinderen

Zondag 13 april om 10.00 uur in De Regenboog: een maaltijd vol verhalen en symboliek met uitleg over het Joodse Pesach.
E evandervolfkox@gmail.com

Maaltijdviering Kinder- en Jonge Kerk

Dinsdag 15 april met ds. Ard van den Berg in het koor van de Oude Kerk: viering en uitleg Pesachmaaltijd met gezinnen.
E e.m.keijnemans@ziggo.nl

Alle (overige) activiteiten staan in de Uitgelicht-agenda op **www.kerkinzoetermeer.nl!**

GETEKEND

THEMA

WEGWIJS-JONGEREN

Wat merk je van onrust in de wereld en waar haal jij je hoop vandaan?

Gert Westmaas, jeugdoudervolger in de Oosterkerk, legde deze vragen voor aan een aantal Wegwijs-jongeren tussen de 16 en 20 jaar. Wegwijs is: zeven keer in het winterseizoen samen eten en actuele thema's bespreken, afwisselend in Morgensterkerk en Oosterkerk na de middagkerkdienst. Dit is een greep uit hun reacties.

Eigen wereld

'Ik weet dat er veel onrust is, maar meestal leef ik in mijn eigen wereld. Alles wat er om mij heen gebeurt interesseert mij niet zo. Ik hoop op een rustig leven, op plezier. Ik vertrouw het meest op mijzelf. Iedereen heeft hoop. Maar ik hoop niet elk moment van de dag, alleen als het moeilijk wordt, komt hoop opeens naar boven.'

Gewoon gezond verstand

'Ik krijg redelijk veel mee van het nieuws en ik hoop heel erg dat zeker grote wereldleiders inzien dat het zo niet langer kan. Als eerste hoop ik dat mensen zelf genoeg gewoon gezond verstand hebben, dat ze weten dat er iets moet veranderen en dat zij dat moeten doen. Ten tweede hoop ik dat God mensen aanspoort op te staan om verandering te brengen in de wereld. Maar er moet nog wel veel gebeuren voordat het inderdaad verbetert.'

Halfverpeste aarde

'Zelf merk ik ontzettend veel onrust, van de momentele politiek in Amerika en Rusland tot of we de aarde nog kunnen redden. Ik merk ook stress in de jongerengeneratie met de half-verpeste aarde. Kun je wel een huis vinden met deze prijzen in je thuisland? Mijn hoop ligt in ieder geval niet in deze samenleving. Het kerkelijke antwoord zou zijn: God, maar zelfs dat vind ik soms lastig om in te zien. Soms lijkt het zo diep te gaan dat je je af kan vragen waar het licht eigenlijk is. Zelf vind ik wel hoop in de kleine menselijke acties van goedheid naar elkaar. Hoe mensen zo zijn geschapen dat ze liefde naar elkaar kunnen tonen. Ook doet het praten met mensen in mijn omgeving mij goed, om het er gewoon even over te hebben en tot rust te komen :)'

TIENERS NEXT

'Wat maakt jou nou blij?'

'Twijfels' is het eerste wat in mij opkomt als ik denk aan mijn gesprekken met de kinderen van groep 7 en 8 met wie ik elk kwartaal een NEXT-dienst doe. Twijfels over deze wereld, over het geloof en over zichzelf.

Twijfels die vooral ontstaan omdat we overladen worden met nieuws. Vaak nieuws met een negatieve of verdrietige lading. Ook kinderen worden hierin ondergedompeld en krijgen meer mee van deze wereld dan wij als volwassenen in eerste instantie denken. Die twijfels over deze wereld worden ook gekoppeld aan twijfels over het geloof, want hoe kan God al deze ellende laten gebeuren? Tegelijkertijd leidt negativiteit ook tot positieve momenten. Want tijdens de NEXT-dienst bespraken we ook de vraag: 'Wat maakt jou nou blij?' Waar ik zelf op 11-jarige leeftijd ongetwijfeld

geantwoord had: 'mijn nieuwe Nintendo', zeiden deze kinderen: 'de mooie lucht als ik 's ochtends opsta' en 'de pannenkoeken die mijn moeder gisteravond bakte'. Want ja, door alle (sociale) mediakanalen krijgen kinderen al op jonge leeftijd veel negatieve dingen mee. Maar juist daardoor worden ze zich ook bewust van wat ze wel hebben. De verschillen die ze zien tussen hun eigen leven hier en het leven van kinderen in oorlogsgebieden lokt een bepaalde mate van dankbaarheid uit, en dat levert mooie gesprekken op!

• Renate van Zoelen

LEIDING NEXT IN DE REGENBOOG

JONGE KERK-TIENERS

'Don't worry, be happy'

Mijn indruk is dat de belevingswereld van (onze) jongeren meest in het hier en nu is. Gevoelens van somberheid zijn verder van hun bed en minder existentieel dan we soms denken. Ze krijgen het nieuws mee en zien wel in dat de wereldleiders hun macht misbruiken en dat er onrecht is.

In de Oude Kerk Gemeente hebben we elke eerste zondag van de maand Jonge Kerk. Daarbij gebruiken we *Bijbel Next*, een programma voor tieners in de kerk. Toevallig ging het onlangs over het thema 'don't worry, be happy'. Daar lieten we ze het 'zorgen maken' visualiseren door een gewicht in een tas te stoppen en dan te wegen hoe zwaar het is om met je gepieker rond te sjouwen. Ze konden het maar

met moeite bedenken! De zorgen die ze hebben gaan vooral over het dagelijks leven en of ze een goed cijfer halen. En sommige jongeren maakten zich werkelijk nergens druk om. Ik geef dan ook graag mee: 'Maak je niet te veel zorgen, doe je best op school en geniet van de mooie dingen!'

• Christiaan Verschoor

JONGE KERK-LEIDING OUDE KERK GEMEENTE

COLUMN

De tegendraadse hoop van jongeren

W e hadden het mooi bedacht: in de april-editie van *Kerk in Zoetermeer* met als thema 'Pasen – hoopvol tegengeluid' ruimte en aandacht geven aan tieners en jongeren. Hun moeite en hun hoop een plek geven, en het tegendraadse maar hoopvolle Paasevangelie aanbieden als houvast in deze roerige wereld.

Via jeugdoudervolgers en jeugd- en clubwerkers zouden we zicht krijgen op het wereldbeeld van de Zoetermeerse protestantse jeugd. Maar ... waar wij ons als volwassenen zorgen maken over de problemen van de huidige tijd, lijkt dat bij de jongeren veel minder.

Ja, ze krijgen het nieuws mee en weten echt wel wat er speelt, maar of ze zich daar nu zo druk om maken? En hoop, waar halen ze die vandaan? Als je geen zorgen hebt ... heb je niet zoveel hoop nodig. En als het echt nodig is, is er een God die alles in de hand heeft. Met die hoop zit het dus wel goed.

Of ligt het toch net even iets anders? Luisteren wij wel echt, nemen we ze serieus, geven we tieners en jongeren de aandacht die ze verdienen? Een paar vragen in een appje of mailtje is in veel opzichten wel de manier waarop jongeren communiceren. Maar wil je ze echt raken, dan zal er meer moeten gebeuren. Hun twijfels, angst, hoop zijn wezenlijke zaken waar ze zelf soms al geen raad mee weten, laat staan dat ze dit zomaar even delen met een ander.

Wil je echt weten wat jongeren bezighoudt? Ga met ze in gesprek, vraag het ze persoonlijk, bouw aan wederzijds respect en relatie. Luister naar hun tegendraadse hoop en laat je verrassen. De heerlijk hoopvolle boodschap van Pasen kan onverwacht en met nieuwe woorden zomaar doorbreken. Ook in deze voor sommigen onrustige wereld.

• Willem van Rump

KIZ-REDACTEUR

AAN HET WOORD

Wees niet bang!

Wat moet je met zo'n uitspraak 'Wees niet bang!' – als we steeds maar weer worden geconfronteerd met de klimaat- en stikstof-apocalyps, met kanker of een andere ziekte, 'enge' bestrijdingsmiddelen in voedsel, enzovoort. Gevaar dreigt van alle kanten, als we het journaal moeten geloven. Maar: angst is van alle tijden. Niets nieuws onder de zon. En dan is het Pasen 2025.

Het wonder van een mens, en meer dan dat, die terugkeert uit de dood. Pasen geeft, samen met Kerst, een inkijkje in een leven van hoop dat voor ieder mens beschikbaar is. Die hoop staat in schril contrast met angst. Dat wisten de Bijbel-schrijvers net zo goed als wij. Het meest herhaalde gebod in de Bijbel is dan ook niet 'Wees heilig' of 'Zondig niet' maar: 'Wees niet bang'. En dat is geen 'kop-op'-schouderklapje. Net als in onze tijd werden tijdens Jezus' leven oorlogen werden

uitgevochten. Dat maar liefst drie Romeinse legioenen in de slag bij de Teutoburgerwoud (in het jaar 9) werden afgeslacht, dreunde nog jaren na in het Romeinse Rijk. Jezus rept er met geen woord over.

Waarom niet? Jezus heeft veel grotere zaken op het oog: God en mens verzoenen. De mens zijn eeuwige plek teruggeven in Gods familie. Angst hoort daar niet thuis, net zomin als de dood. De ironie van 'wees-niet-bang' is dat het oneindig veel moeilijker is om je daaraan te houden dan wat dan ook. We horen het niets liever en tegelijkertijd leven en ademen we angst. Met Pasen wordt angst weggevaagd. Sterker: de dood heeft nooit meer het laatste woord. Deze belofte, door Paulus verwoord, wordt werkelijkheid: '... en allen te verlossen die door angst voor de dood gedurende heel hun leven aan slavernij onderworpen waren.' Zalig Pasen!

• Jaap C. Hanekamp

LEIDING CATECHESE 12+ ICHTHUSKERK

IZB-rapport: 'Twintigers en de kerk'

Wat hebben kerkelijk betrokken twintigers nodig om te groeien in geloof? Agnes van Haaften van de organisatie IZB – voor zending in Nederland, sprak daarover groepen jongvolwassenen en professionals en deelt haar bevindingen in het rapport: 'Op zoek naar toewijding. Twintigers en de kerk'.

De resultaten daarvan gebruikt de IZB de komende jaren om kerken te helpen in de toerusting van twintigers, een groep die hoog scoort als het gaat om kerkverlating. 'Veel twintigers gaan kerkelijk shoppen, het geloof verwatert, ze kunnen een relatie krijgen met iemand die niet-kerkelijk is. Daarbij is het niet altijd makkelijk om als eenling de kerkbank in te schuiven.' Eén van de pleidooien die Van Haaften houdt, is dat twintigers meer geworteld raken in hun geloofstraditie. 'Praten over het geloof, dat is lang niet iedereen van huis uit gewend. Veel jongeren hebben daarvoor ook alleen maar kerktafel tot

hun beschikking, geen taal die hun vrienden gebruiken met wie ze uitgaan.' Tegelijkertijd viel het Van Haaften op hoezeer de kerk ertoe doet. 'Sommigen kunnen zich niet zo vinden in de taal of traditie van hun kerk, maar ze staan niet onverschillig tegenover God. Velen van hen hebben het besef: ik word vastgehouden en ik wil het geloof ook zelf niet loslaten.' De IZB legt zich toe op toerusting, bijvoorbeeld via Twenties-four-Seven: vier avonden waarop twintigers praten over vragen zoals: hoe raakt het evangelie mijn leven? | *W jongerenrapport.izb.nl*

Alle vaste contactgegevens en adressen vindt u op **pagina 4** van deze krant. Bel, mail of kijk op de aangegeven websites voor actuele informatie. De agenda uitgelicht op **kerkinzoetermeer.nl** houdt alles actueel.

OPEN KERK

Open Lichtzijde

Elke ma en do van
14.00-15.30 uur.
Broekwegzijde 196

Open Kompas

Elke di en wo van
10.00-12.00 uur. Ook:
Nederlands Babbelen.
Piet Heinplein 13

Open Oosterkerk

Elke di 13.00-16.00 uur.
Oosterheemplein 320
E p.j.van.daalen@casema.nl

Open Oude Kerk

Elke vrij 14.00-15.30 uur.
Dorpsstraat 59

SCHRIJFMOMENTEN

Schrijfcafé

Welkom bij het Schrijfcafé
op donderdag 27 maart tussen
20.00-21.30 uur in de U2-ruimte
van de Ichthuskerk, Parkdreef 258.
Vooraf aanmelden niet nodig.
E openichthus@pwzn.nl

Schrijven voor gevangenen

Elke eerste dinsdag voor gevangenen
in binnen- en buitenland.
Meeschrijven vanuit huis kan ook.
dinsdag 6 mei, 10.00 uur,
De Doortocht, Hekbootkade 60
E l.veersma@hotmail.com

BUURTMAALTIDEN

De Pelgrim

5 maart, 18.00 uur; graag opgeven
E info@depelgrimzoetermeer.nl
T 06-2497 5092; vrijwillige bijdrage

Morgensterkerk

24 april, 17.30 uur; graag opgeven
T 079-316 99 22 b.g.g. 079-785 03 53
E welkom@morgenstergemeente.nl

Ichthuskerk

29 april, 18.00 uur; graag
aanmelden E maaltijden@pwzn.nl
T 06-5359 9999

INLOOP

Inloop De Herberg

Elke dinsdag welkom
tussen 10.00 en 12.00 uur
in De Herberg naast de Oude
Kerk, Dorpsstraat 59. Bekijk ook
de nieuwe foto-expositie 'Licht'!
E loes.landlust@ziggo.nl
T 06-2009 2729
W www.oudekerkgemeente.nl

Diaconaal Centrum Kruispunt

Elke dinsdag van
13.00-15.00 uur. Welkom!
César Franckrode 60
T 06-5321 2273
E info@diaconaalcentrum.nl

Inloop Open Ichthus

Elke woensdag welkom
van 10.00-12.00 uur.
Thea Streef T 06-2095 7228 en
Jenny van den Berg T 079-351 22 40

Koffie-, thee- en

aandachtschenkerij

Elke donderdag welkom
van 10.00-12.00 uur in De Oase.
Kerkenbos 8
E info@depelgrimzoetermeer.nl

Inloophuis Rokkeveen

Elke vrijdag in
De Regenboog
van 10.00-13.00 uur.
• Middagpauzedienst
van 11.30-12.00 uur
• Elke vierde vrijdag maaltijd:
welkom vanaf 11.30 uur;
graag de week ervoor opgeven.
Nathaliegang 283 T (079) 361 33 65
E wil.bettenhaussen@gmail.com
W pwzz.nl

IN GESPREK MET ...

Iris Mollet en Toon Vessies

'Zingen voor Vrede' aan de Dobbe

'Zou het niet prachtig zijn wanneer er op een dag een honderden kilometers lange keten van mensen tussen het Vredespaleis in Den Haag en de zetel van de Raad van Europa in Straatsburg ontstaat, zingend van hun ultieme wens om vrede in de wereld?' Dat is de droom van Iris Mollet. Redacteur Jan Blankespoor sprak haar samen met Toon Vessies over het wekelijkse moment van 'Zingen voor Vrede' bij de Vredesnaald en de Vredesboom op het eiland in de Dobbeplas.

Ze droomt ervan dat zo'n keten van mensen zoveel impact heeft, dat de wens om vrede uiteindelijk ook realiteit wordt. Net als de geslaagde 'Zingende Revolutie' op 23 augustus 1989 in de Baltische staten. 'Het diepe verlangen naar vrede klinkt in deze tijd, en zeker binnen de kerken en geloofsgemeenschappen, harder dan ooit. Soms voelen we ons als roependen in de woestijn. Met het 'Zingen voor Vrede' nodigen we graag mensen uit om ook buiten de kerken samen voor de vrede te gaan staan.'

Wekelijks refrein

Iris en Toon zijn twee van de initiatiefnemers van 'Zingen voor Vrede'. Zij doen dat vanuit het InterLevensbeschouwelijk Overleg Zoetermeer, kortweg aangeduid als het ILOZ. 'Sinds 13 oktober 2023, een week na opnieuw een escalatie in het Midden Oosten, komt er elke vrijdag om 20.00 uur, weer of geen weer, een groep mensen uit verschillende Zoetermeerse levensbeschouwingen bijeen om vredesliederen te zingen. A capella wordt het refrein gezongen van het prachtige 'The Prayer of the Mothers', in 2016 geschreven door Yael Deckelbaum. Mothers wordt in de volgende coupletten vervangen door *Fathers*, *Children* en *Earth*. Ook andere vredesliederen krijgen in deze wekelijkse 'vredeswake' vaak een plek. Wat zou het mooi zijn, wanneer nog veel meer mensen zich aansluiten bij onze groep. Het zingen van vredesliederen bindt mensen samen in hetzelfde verlangen naar vrede. Op deze manier kun je zelf ook iets doen om die wens te uiten.'

Flashmob op Bevrijdingsfestival

In mei wordt ook in Zoetermeer gevierd dat er tachtig jaar vrede is in ons land. Toon: 'Het jaarlijks drukbezochte bevrijdingsfestival vindt weer op 5 mei plaats, deze keer in het Van Tuylpark. Na het aansteken van het Bevrijdingsvuur en het zingen van het Wilhelmus, tussen 13.45 en 14.15 uur, kan jong en oud aansluiten in een Flashmob voor Vrede.' Iris en Toon hopen dat veel bezoekers van het festival van harte zullen meezingen. En natuurlijk kunt u ook mee komen zingen elke vrijdagavond om 20.00 uur bij de Vredesnaald. Iris en Toon: 'Van harte welkom! De Vredesnaald staat aan de Dobbeplas vlakbij Restaurant Puurr.'

informatie: T 06-3039 8712

E toonvessies@hotmail.com

W iloz.org

The Prayer of the Mothers
From the north to the south
From the west to the east
Hear the Prayer of the Mothers
... of the Fathers
... of the Children
... of the Earth
Bring them Peace

Iris Mollet
en Toon Vessies

DE PELGRIM

Kerkenbos 8, pastor-pionier: Gerda Griffioen T 06-2497 5092 E info@depelgrimzoetermeer.nl W depelgrimzoetermeer.nl

► Ochtendgebed en ontbijt

elke ma t/m do, 7.30 en 8.00 uur (*niet in de meivakantie*) ontbijt in basisschool De Regenboog, Kerkenbos 12

► Emmaüswandeling

elke vrijdag, 10.30-12.00 uur,
verzamelen Balijhoeve, Kurkhout 100

► Langeafstandswandeling

13 april, 11.30 uur, vanaf De Oase, € 10

► Workshop Gezond en goedkoop

28 april, 16.00-18.00 uur, € 2

► Ontmoetingsmaaltijd

28 april, 18.00-19.30 uur

► Crea-middag

6 mei, 13.30 uur; € 5 (naar draagkracht)

Bidden met gebedssnoer

Heb jij de behoefte aan geestelijke verdieping maar je weet niet hoe? Het lukt je niet er de rust voor te vinden. Levensparels, een gebedssnoer, kunnen je helpen om dichter bij God te leven of open te gaan naar God toe. Ze kunnen je helpen je beter op Hem te concentreren. Kom er eentje maken en benut de handreikingen hoe je deze kunt gebruiken.
7 april, 19.30-21.30 uur, € 10, max. 10 deelnemers

Pelgrimviering – let op: 12 april

Een bijzondere viering: zaterdag 12 april is er om 15.30 uur in De Oase een doopdienst. Eén van onze leden zal gedoopt worden. Voel je welkom om daar bij te zijn! De reguliere viering van de tweede zondag in de maand, 13 april, vervalt hierdoor.

Paasweek en Pasen

Ook dit jaar beleven we de paasweek als een weg, een proces van vernieuwing. In het gaan door de dood van twijfel en leegte heen naar een vernieuwd en opgewekt

leven ervaren. Jezus komt ons tegemoet.

Zijn weg blijkt een weg met ons te zijn. Bij ons leven en lijden, bij ons vallen en opstaan. Om ons uiteindelijk te brengen in het Licht van de Opstanding.
Zie voor tijd en plaats pagina 4 van deze krant.

Infoavond pelgrimage

Op woensdag 7 mei is er de informatiebijeenkomst voor deelnemers aan de pelgrimage: om 19.30 uur in De Oase. Meld je aan, het kan nog.

data pelgrimage: 28 mei-1 juni, vertrek Zoetermeer;
€ 145 (naar draagkracht)

Taizé-jongerenreis

Er komt weer een jongerenreis naar Taizé, de bijzondere ontmoetingsplek en geloofsgemeenschap voor jongeren van over heel de wereld. Het maakt niet uit van welke geloofsrichting je bent, iedereen is van harte welkom! Interesse? Meld je nu aan. De reis is bedoeld voor 18 t/m 35 jaar.

20-27 juli, vertrek vanuit De Oase, kosten rond de
€ 300 (bijdrage naar draagkracht!)

OPEN ICHTHUS

Samen 'The Passion' kijken

Op 17 april, na de viering op Witte Donderdag (zie pagina 4), willen we met zoveel mogelijk mensen in de Chagallzaal van de Ichthuskerk op groot scherm naar 'The Passion' te kijken. Voor koffie en thee wordt gezorgd. Welkom vanaf 20.15 uur!
E openichthus@pwzn.nl

PERRON OOSTERHEEM

Oosterheemplein 320, Contactpersoon: André Bos T 06-1398 4223
E andre.bos@festo.com W perronoosterheem.nl

► Perronmeetings

Zie pagina 4 van deze krant.

► Fitte Fifty's

elke maandag, 10.00 uur,
start Oosterkerk

► Breiclub

elke twee weken, 14 en 19 april,
14.00-16.00 uur; € 1;
E tanniejorna@gmail.com

► Inloop

elke dinsdag, 13.00-16.00 uur
E p.j.van.daalen@casema.nl

► Ontmoetingslunch

elke woensdag, 12.30 uur,
Fred Cammeraat T 06-2304 4470

► Crea Club

elke donderdag, 14.00-16.00 uur

► Wandelclub

elke vrijdag, 10.00 uur,
start bij Enjoy Life

► Inloop bij Middin

elke vrijdag, 10.00-12.00 uur,
Schiebroekstraat 1

Wees erbij op 5 april! – Kinderkleding- en speelgoedbeurs

Op zaterdagmorgen 5 april is er weer zo'n leuke kinderkleding- en speelgoedbeurs in de Oosterkerk. Ontdek mooie tweedehands kleding voor het nieuwe seizoen of speelgoed, alles voor aantrekkelijke prijzen: van € 0,50 tot rond de € 4. Daarnaast kun je genieten van een kop koffie met iets lekkers erbij tegen een kleine vergoeding. De opbrengst van de beurs gaat naar het missionaire werk in de wijk Oosterheem. Iedereen is van harte welkom van 9.00 tot 12.00 uur in de Oosterkerk, Oosterheemplein 320.
W perronoosterheem.nl

NIEUW MUZIKAAL PASSIESTUK

‘De zeven kruiswoorden van Jezus’

INTERVIEW • ‘Ik werd enorm geraakt door de passiemuziek van componist Franz Liszt, tot in mijn ziel’, zegt Johan van Oeveren, musicus in Zoetermeer. ‘Toen ik zijn ‘Evocation’ beluisterde wist ik: daar moet ik iets mee.’ Het resulteerde in een nieuw passiestuk ‘De zeven kruiswoorden van Jezus’, dat wordt uitgevoerd in de Stille Week op weg naar Pasen.

Aran van der Giessen, ‘Die sieben Worte’, 2019

‘Evocation’ betekent letterlijk: het voor de geest tevoorschijn roepen. ‘Daar begin ik mijn muziekstuk over de zeven kruiswoorden van Jezus mee’, vertelt **Johan van Oeveren**. ‘Ik heb er een toegankelijke bewerking van gemaakt en gearrangeerd voor piano en snaarinstrument. Het komt uit een stuk van Liszt dat hij in 1862 schreef voor de Sixtijnse Kapel in Rome. Hij verwerkte er het beroemde *Miserere* van Allegri in, over Psalm 51. En het loopt uit op de lof aan God, met de melodie van de altijd weer aangrijpende klassieker van Mozart, het *Ave verum*. De tekst daarvan is een gebed aan Jezus zelf, die voor ons stierf aan het kruis.’

*Gegroet waarachtig lichaam
geboren uit de maagd Maria
dat waarlijk heeft geleden
en voor de mens geofferd
is aan het kruis.
Uit welks doorboorde zijde
water met bloed vloeide.
Wees voor ons een voorsmaak
tijdens de beproeving van de dood.
O Jezus zoet, o Jezus getrouw
O Jezus, Zoon van Maria
‘Ave verum corpus’, W.A. Mozart, 1791
(vertaling uit het Latijn)*

De muziek beweegt zich in de donkerte, in een sfeer van duister en dood. Langs het ‘Heer, ontferm U, wees mij genadig’ uit Psalm 51 klimt het omhoog. ‘Het wordt dan heel licht gespeeld, in snellere zestiende noten. Het is een hele sterke instrumentale verbeelding van het persoonlijke aanroepen van God uit de nood.’

Gespeeld-gesproken-gezongen

Het geheel van ‘De zeven kruiswoorden’ is een muzikaal-liturgische compositie, geschreven voor piano en snaarinstrument, contrabas, mannenensemble en bariton, en een lector. Na de instrumentale inleiding volgen de zeven kruiswoorden van Jezus in steeds eenzelfde drieling: instrumentaal, een gesproken verbindende tekst, en een vocale uitvoering gezongen door een mannenensemble met bariton-solist. ‘In 2021 componeerde ik al de instrumentale delen. Het was corona-tijd toen en wij als zangers zwegen stil. Vocaal kon ik het lange tijd ook niet. ‘Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten?’ Dat Jezus dat zegt, in opperste verlatenheid – wie ben je dan om daar iets mee aan te vangen ... is dat niet aanmatigend? Tot ik begin dit jaar ineens wist:

zó kan het, zó moet het. Zoiets gebeurt dan ‘s nachts om drie uur – inspiratie hou je blijkbaar niet tegen. Toen heb ik er de arrangementen voor mannen-ensemble en baritonsolo aan toe kunnen voegen.’

Grote eerbied

‘Het bleek makkelijker om voor de gezongen delen de Engelse tekst te gebruiken. ‘Father, forgive them ...’ en ‘I thirst’ klinkt compacter en was beter te vangen voor mijn gevoel.’ Er klinken dissonanten, de muziek krijgt steeds een andere kleur, de maatsoorten wisselen, het klinkt vaak onregelmatig. ‘Alles in grote eerbied. Als je op je in laat werken wat Jezus daar zegt, hangend aan het vloekhout. De diepte die erin zit ... Dan past alleen eerbiedig luisteren. Het eindigt ook in stilte.’

• Marieke van der Giessen-van Velzen
KIZ-REDACTEUR

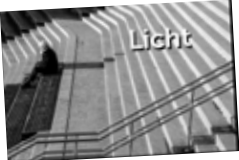
*Wees mij genadig,
God, in uw trouw,
U bent vol van erbarmen,
doe mijn daden teniet.
Was mij schoon van alle schuld,
reinig mij van mijn zonden.
‘Miserere mei’, G. Allegri, ca. 1630
(vertaling uit het Latijn)*

KUNST IN DE KERK

Wisselexpositie ‘Licht’ in zwart-wit in Oude Kerk

Tot en met Pasen zijn in de wisselexpositie in de ontmoetingszaal van De Herberg Oude Kerk een aantal bijzonder gegroepeerde zwart-witte foto’s te bekijken. Fotograaf Aad van der Tas stelt een serie straatbeelden tentoon onder de titel ‘Licht’. De foto’s zijn ook te koop en kunnen in diverse formaten naar wens afgedrukt worden. Wekelijkse openingstijden: dinsdagmorgen 10.00-12.00 uur, vrijdagmiddag 14.00-15.30 uur, rond de lunchpauzeconcerten op woensdag

en direct na de kerkdiensten op zondagmorgen.
• E.aadvandertas@ziggo.nl
W herbergoudekerk.nl

‘De Goud-libel en het meisje’ in De Regenboog

In de Veertigdagenperiode t/m Pasen hangt er een bijzonder kunstwerk in de kerkzaal van De Regenboog: ‘De goudlibel en het meisje’. Naast het werk hangt een inspirerend verhaal van de maakster, Barbara van Amerongen. Dit verhaal is gebaseerd op een eigen droombeeld dat haar ooit gegeven is. Hierbij schrijft zij: ‘Met dankbaarheid aan mijn Schepper, die door lijden en opstanding nieuw begin mogelijk gemaakt heeft.’

• Jeannette Vriend
WERKGROEP VIEREN ZOETERMEER-ZUID

CULTURELE AGENDA

Alle culturele activiteiten met toelichting staan ook op www.kerkinzoetermeer.nl

OUDE KERK

Lunchpauzeconcerten

9 april Antonia Dunjko – sopraan & Viktoria Smetana – harp
16 april Sebastiaan van den Bergh – cello & Johann Merkel – vleugel
23 april Geurt van Lagen – orgel
30 april Isabelle van Dooren – vleugel
7 mei David van Ooijen – luit
12.45-13.15 uur, Dorpsstraat 59, deurcollecte
W herbergoudekerk.nl

‘Easter Celebration’ met The Sprinter Singers

Op zaterdagavond 12 april vult de Oude Kerk zich met prachtige muziek. The Sprinter Singers geven een Paasconcert rond het Licht van Pasen: over vrijheid en nieuw leven, en Jezus’ overwinning. Basis zijn nummers van Dave Clark & J. Daniel Smith: *I am Free, My Deliverer, Amazing Grace*, het prachtige *Give us this Day* en *This is How it Feels to Be Free*. Samen met dirigent les Roos, pianist Emile Chappin en zangsoliste Maud Nicolaï.
12 april, 20.00 uur, Oude Kerk, Dorpsstraat 59; kaarten € 12,50 via www.thesprintersingers.nl of aan de kerk (inclusief consumptie na afloop)

Avondmuziek met Palmpasen: ‘Huis van gebed’

Op de avond van Palmpasen is er weer een muzikale avonddienst in de vorm van een Avondmuziek. Het thema is ‘Huis van gebed’. Medewerking is er van liturg ds. Evert Westrik, cantor-organist Geurt van Lagen en het Oude Kerk Ensemble, dat onder meer ‘Locus iste’ van Anton Bruckner zingt: ‘Deze plaats is door God gemaakt ...’
zondag 13 april, 18.30 uur, Oude Kerk, Dorpsstraat 59
W oudekerkgemeente.nl (beelduitzending en liturgie)

OOSTERKERK

Na-de-lunchconcert ‘Evergreens’

Tweede dinsdag in de Oosterkerk: zanger-gitarist Guy Taylor zingt een aantal heerlijke Evergreens in het Na-de-lunchconcert in de Oosterkerk. Wees erbij, op dinsdag 8 april van 13.30-14.15 uur aan het Oosterheemplein.
• E.podium320@gmail.com T 06-4803 7180, vrijwillige bijdrage

‘Matthäus Passion’ van J.S. Bach

De ‘Matthäus Passion’ van Johann Sebastian Bach blijft fascineren. Voor dirigent Patrick van der Linden van Ars Musica is de boodschap van Bach in één woord: liefde. Het kruis? Tranen? Verraad? Schuld? Uiteraard. Maar door alles glinstert liefde. Ars Musica-koren en -orkest zijn de uitvoerenden, samen met zes solisten.
12 april, 19.30 uur, kaarten online bestellen
W klassiekemuziek.nl/e/19290/tickets

‘De zeven kruiswoorden van Jezus’

De muzikaal-liturgische compositie ‘De zeven kruiswoorden’ van **Johan van Oeveren** wordt tweemaal uitgevoerd in de Stille Week.
• Zondag 13 april om 19.30 uur in de Oosterkerk, met ds. Pieter Baas, Johan van Oeveren, Christelijk Mannen Ensemble Zoetermeer.
• Woensdag 16 april om 19.30 uur in de Dorpskerk Bleiswijk, met ds. Wim de Bruin en mannenensemble.

DE REGENBOOG

Regenboogmuziek: cello en piano

Op woensdag 9 april komt de Zoetermeerse cellist met wereldcarrière, Alexander Warenberg, weer even terug in zijn geboortestad voor een recital samen met Nikola Meeuwssen, één van de opvallendste jonge pianotalenten in Nederland. Zij spelen een programma met werken van Haydn, Schumann, Liszt, Mendelssohn en Ligeti.
9 april, 20.30 uur, Nathaliegang 263; € 16,50 / tot 25 jaar: € 5 / Zoetermeerpas: gratis; reserveren via www.regenboogmuziek.nl

Passieconcert met Voorburgs Vocaal Ensemble

Ieder jaar organiseert de stichting Regenboogmuziek in de Stille Week voorafgaand aan Pasen een Passieconcert op de woensdag. Op 16 april zingt Voorburgs Vocaal ensemble onder leiding van Marijke van Klaveren met werken voor de passietijd.
16 april, 20.15 uur, Nathaliegang 263; entree gratis, reserveren niet nodig
W regenboogmuziek.nl

80 JAAR BEVRIJDING

‘Requiem van Brahms’: vol hoop en troost

Het Rijnlands Symfonie Orkest o.l.v. Ghislain Bellefroid brengt aan de vooravond van 4 mei een indrukwekkend herdenkingsconcert. Samen met de Belgische koren ‘Chantegaume’ en ‘L’Amitié d’Arlon’ en solisten voeren zij ‘Ein Deutsches Requiem’ van Johannes Brahms uit. Het is gecomponeerd in 1868 en Brahms koos hier teksten uit de Duitstalige Bijbel voor uit. Een boodschap van hoop en troost, die mensen verbindt.
3 mei, 20.30 uur, Oosterkerk; kaarten W rijnsymfo.nl/concerten/actueel

PERSPECTIEF

In de Perspectief-rubriek wordt steeds een bijbeltekst belicht, gewoonlijk gekozen uit het leesrooster van Taizé ‘Elke dag de Bijbel open’, en voorzien van een kunstafbeelding.

De levende Christus ontmoeten

Hij gaat jullie voor naar Galilea,
daar zul je Hem zien.
Matteüs 28:7

Het verhaal gaat dat verschillende gebeurtenissen uit het leven van Jezus zich afspeelden in Galilea. Daar trok Hij rond en heeft menigeen Hem kunnen ontmoeten. Ook in het paasevangelie klinkt de naam Galilea. Wanneer beide Maria's naar het graf gaan horen zij een stem die zegt: 'Hij is hier niet. Hij is immers uit de dood opgewekt. Hij gaat jullie voor naar Galilea.' In deze korte meditatie luidt de vraag: Waar ligt Galilea in deze tijd, waar kunnen we de levende Christus ontmoeten?

Bertine Ketelaar, 'Goed nieuws', acryl op canvas
www.bertineketelaar.nl

Wereldwijd zijn er steeds minder mensen, die een 'thuishaven' hebben. Dat geldt zowel voor mensen die zich helemaal verbonden voelen met een traditionele godsdienst, als voor mensen die overtuigd het atheïsme aanhangen. Over de volle breedte zijn er steeds meer 'zoekers'. Bovendien is er een groeiend aantal van mensen die onverschillig staan tegenover religieuze vragen en de traditionele antwoorden daarop. De belangrijkste scheidslijn loopt niet meer tussen hen die zich als gelovig en hen die zich als ongelovig beschouwen. 'zoekers' zijn er in ruime mate in beide groepen. 'zoekers' zijn er onder gelovigen, voor wie geloven geen 'geërfd bezit' is, maar eerder 'een weg'. En 'zoekers' zijn er ook onder 'ongelovigen', die toch een verlangen voelen naar een bron die hun dorst naar zingeving zou kunnen lessen. Ik ben van mening dat de wereld van de zoekers het Galilea van onze tijd is. Daar moeten we heen om de God te zoeken die door de dood is heengegaan. Mogelijk ontmoeten we Hem daar als een vreemdeling in ons eigen levensverhaal of in het verhaal van een ander. Mogelijk kan het opstandingsverhaal daar resoneren met ons levensverhaal. Het ene verhaal interpreteert het andere. Het zijn onze levenservaringen die zin geven aan wat we lezen. Dan ervaren we misschien dat er ruimte is voor het mogelijke ondanks het werkelijke: liefde, gerechtigheid, vrede. Opstanding.

Ronald Karsdorp
GEESTELIJK BEGELEIDER ICHTHUSKERK

LEESROOSTER
Elke dag de Bijbel open

Deze dagelijkse bijbelteksten worden tijdens het middaggebed in Taizé gelezen. De vervijzing geeft een wat langere tekst aan. Het hele leesrooster voor deze maand kunt u downloaden van www.kerkinzoetermeer.nl

DO. 17 APRIL Lucas 22:14-16
Toen het tijd was, ging Jezus samen met de apostelen aanliggen voor de maaltijd. Hij zei tegen hen: "Ik heb er hevig naar verlangd dit pesachmaal met jullie te eten voor de tijd van mijn lijden aanbreekt. Want ik zeg jullie: Ik zal geen pesachmaal meer eten totdat het zijn vervulling heeft gekregen in het koninkrijk van God"

VR. 18 APRIL Marcus 15:33-39
Aan het kruis riep Jezus met luide stem: Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?

ZA. 19 APRIL 1 Petrus 3:18-22
Naar het lichaam werd Christus gedood maar naar de geest tot leven gewekt. Zo is hij gegaan om het evangelie te verkondigen aan hen die destijds zich niet lieten overtuigen.

PASEN ZON. 20 APRIL Lucas 24:1-8
Twee mannen in stralende gewaden verschenen aan de vrouwen in het lege graf van Jezus. Zij werden door schrik bevangen en sloegen de handen voor hun ogen. De mannen zeiden tegen hen: 'Waarom zoekt u de levende onder de doden?'

MA. 21 APRIL 2 Korintiërs 1:8-11
We hebben het zwaar te verduren gehad, boven onze krachten. Dat liet ons beseffen dat we niet op onszelf moeten vertrouwen, maar alleen op de God die de doden opwekt.

DI. 22 APRIL Galaten 3:23-29
Door het geloof en in Christus Jezus bent u allen kinderen van God.

WO. 23 APRIL Psalm 117
Loof de Heer, alle volken, prijs hem, alle naties: zijn liefde voor ons is overstelpend, eeuwig duurt de trouw van de Heer.

DO. 24 APRIL 1 Tessalonicenzen 1:1-5
De apostel Paulus schreef: Onze verkondiging aan u overtuigde niet alleen door onze woorden, maar ook door de overweldigende kracht van de heilige Geest.

VR. 25 APRIL Marcus 9:17-29
Een vader vroeg Jezus zijn kind te genezen en hij riep: Ik geloof! Kom mijn ongeloof te hulp.

VEERTIG JAAR VRIJWILLIGER

Discipel in Gods Koninkrijk

INTERVIEW • Bijna negen jaar was Stoffel de Ronde (77) secretaris van het College van Kerkrentmeesters, het CvK. In november nam hij daar afscheid, officieel tenminste. Maar dat niet alleen: Stoffel sloot hiermee een periode van veertig jaar met vele vrijwilligersfuncties in zijn geliefde kerk af.

Stoffel de Ronde was pastoraal ouderling in Meerzicht voor de destijds zogenoemde 'wijk-gemeente II', gevormd door de beide hervormde kerken Morgenster en Ichthus-Oost. Daarna acht jaar jeugdouderling en tweemaal gedurende een periode scriba van de wijkkerkenraad Ichthus-kerk-Oost, die intussen de hervormde wijkgemeente Oosterkerk is geworden. En ten slotte dus secretaris van het CvK. Daarmee is nog lang niet alles gezegd. 'Ik werkte als civiel ingenieur in het bedrijfsleven, bij de Hollandsche Beton Maatschappij – die is nu opgegaan in BAM', vertelt hij over zijn werkzame leven, 'en voor Arcadis. Daar voor was ik ook twee jaar in Indonesië, samen met mijn vrouw.' Vanaf zijn 58e werkt hij als zelfstandige en nog altijd combineert hij zijn vrijwilligerswerk met werkzaamheden voor tunnelbeheer en-onderhoud. Naast deze drukke werkzaamheden was hij gedurende tien jaar tweede voorzitter van de landelijke jeugdorganisatie HGJB, de Hervormd Gereformeerde Jeugdbond. Dat alles past in zijn levensmotto: 'Ik wil beschikbaar zijn als discipel in Gods Koninkrijk.' Mede daarom rondde hij ook de opleiding tot catecheet af.

Hulp aan Oekraïne
En nu is Stoffel al lange tijd 'coördinator Oekraïne' bij de

Stichting Hulp Oost-Europa (HOE). 'Deze organisatie ondersteunt Oost-Europese kerken bij gemeentelopbouw en helpt mee in diaconale taken, ook voor de Roma-gemeenschappen. Vooral in de laatste drie jaren van oorlog in Oekraïne blijkt noodhulp van groot belang. Mensen kunnen vanwege geldgebrek geen voedsel kopen.' Ook dichterbij zette hij zich belangeloos in: hij reed jaren met de rolstoelbus door Zoetermeer en omstreken.

Samenwerking cruciaal
Zijn functie als secretaris van het College van Kerkrentmeesters heeft veel van zijn kundigheid vereist. Een goede samenwerking met de andere moderamenleden was daarbij cruciaal. 'Het komt vaak neer op het afwegen van de, soms tegenstrijdige belangen van twee of meer organisaties of personen', aldus Stoffel.

Het gaat om een reeks van verschillende taken:

- secretariael werk, zoals verslagen en agenda's, brieven en contracten
- meedenken in het moderamen, het dagelijks bestuur, dat soms heel snel besluiten moet nemen
- arbeidszaken met predikanten en kerkelijke medewerkers regelen en uitvoeren
- verkoop en aankoop van pastorieën en andere gebouwen en beheren van de verzekeringen

Bij al deze taken is nauwkeurigheid en deskundigheid een vereiste; eigenschappen waarover Stoffel ruimschoots beschikte.

Kerkgebouwen
Een van de laatste grote taken waar Stoffel zich mee bezighield was de verkoop van de Pelgrims-kerk. 'Een taak die in goede harmonie met de koper, de Gereformeerde Gemeente Zoetermeer, en de specialisten van Kerkelijk Waardebeheer is verlopen. Door omstandigheden duurde het alleen veel langer dan verwacht.' Hoewel Stoffel inmiddels is opgevolgd door Maarten van Elzelingen, blijft hij gemachtigd om de overdracht van kerkgebouw De Oase in Meerzicht, dat vrijwel zeker verkocht wordt, te begeleiden.

Op de vraag 'Hoe heb je dit allemaal kunnen doen?' is zijn antwoord duidelijk: 'Naast de hulp van God, vooral ook omdat mijn lieve vrouw mij voor honderd procent steunde.' De Protestantse Gemeente Zoetermeer mag Stoffel heel dankbaar zijn voor zijn enorme inzet en zijn deskundigheid. Namens de redactie van *Kerk in Zoetermeer* wensen we hem alle goeds in zijn verdere leven.

Jan Blankespoor
KIZ-REDACTEUR

Pre-school leerlingen in Nagydobrony

Roma-kinderen op school

Stoffel met twee evangelisten onder Roma's

UITGELEZEN

In deze 9e jaargang van Kerk in Zoetermeer worden de boekrecensies in de rubriek UITGELEZEN opnieuw verzorgd door leden van leesclubs en leeskringen in Zoetermeer.

Hoe geloof in God van betekenis kan zijn in deze tijd

Dit boek bevat bijdragen van veel verschillende auteurs, die ieder met hun eigen accenten aangeven hoe in een tijd van secularisatie het geloof in God van betekenis kan zijn. Het denken van de mensen is immanent, dat wil zeggen geënt op de zichtbare werkelijkheid. De vraag is hoe mensen nog oog kunnen krijgen voor wat uitgaat boven de zichtbare werkelijkheid, voor het transcendente, voor God. Geconstateerd wordt dat de moderne mens in zichzelf gelooft en geloof in God achterhaald vindt. Ook de oude dominantie van onze eeuwige bestemming: voor altijd gelukkig zijn bij God of voor altijd gemarteld worden door de duivel en zijn trawanten is weggeëbd. Hoe kan het geloof weer relevant worden gemaakt in de beleving van de moderne mens die maatschappelijk succesvol is? Eén van de conclusies is, dat een ingang voor het transcendente juist gevonden kan worden met initiatieven in de zichtbare wereld. Mensen blijken ontvankelijk voor bijvoorbeeld muziek, zoals de prachtige Evensongs. De soteriologie – dat is de leer van het heil – wordt ook zichtbaar gemaakt in 'Hart van Vathorst', waar sinds 2015 een kerk en aanbieders van zorg voor

mensen met een beperking één dak zijn gaan delen. Deze mensen zijn relatief vrij van competitie en geldingsdrang. De visie is om ook het leven te delen. In zijn epiloog wijst Stefan Paas erop dat de westerse samenleving vol zit met schadelijke en ongezonde praktijken wat de vraag oproept naar een bekering van het westerse christendom zelf. Het boek eindigt met de opmerking dat wij God prijzen, niet omdat God 'ergens goed voor is' maar omdat God goed is in zichzelf. Het boek leest niet altijd eenvoudig, maar biedt wel veel stof tot nadenken. En dat maakt het 't lezen zeker waard.

Jaap Rodenburg
BOEKENKRING OOSTERKERK
EN OUDE KERK

Sake Stoppels, Jan Marten Praamsma
& Jan Martijn Abrahamse (red.),
Zoeken naar de dingen die boven zijn.
Missionair zijn in een seculiere tijd,
KokBoekencentrum 2023,
224 bladzijden, € 26,99

